

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum, Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam Secularium quam Religiosorum

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

98. Humilem esse & tanquam rem vilem se despiciere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

SIGNVM XCVII.

Humanitatem in alios exercere.

Agatho I. Pontifex tantæ mansuetudinis & humanitatis fuit, ut neminem à se unquam tristem dimiserit. Platina.

Leo 10. Pont. componebat vocem, vultum ^{Ioanis in} & in omni occasione negocij aptissime ^{eius vita.} se celerrime, transferebatque mores ad per- ^{li. 4.} diuina quadam præsentione petentium occurrens, ut cum forte aliquid esset negatissimum, tenerrimis excusationibus supplicantis animum præoccuparet, speque vltro iniecta nouæ generalitatis, totum imminentis repulsæ doloris angueret. Quod si erat, ut ferme semper fiebat, obsequantibus obsequendum, tum vero naturæ suæ propensius indulgebat, & ad cumulandum beneficium, tota benignitatis & gratiæ vela pandebatur.

SIGNVM XCVIII.

Humilem esse, seu parui se facere, nullo loco habere tanquam rem vilem despicere.

Quam alte cordi S. Ambrosii hæserit radix humilitatis docent hæc ipsius verba: ^{De offic.} *Homines discunt prius quam doceant, & ab alio accipiunt quod*

E secreta- quod aliis tradant. Quod ne ipsum quidem moribus
 rio iudicium, Ego enim raptus de tribunalibus atque a dantibus
 ait Baron. infulis ad sacerdotium, docere vos cepti, quod ipse
 ad sacra dici. Itaque factum est ut prius docere inciperem
 rium de ve discere. Discendum igitur mihi simul et docere
 stigio trans latum, al. quoniam non vacavi antea discere. Tanta erant
 terius in- fio animi in viro genere ac magistratu indige-
 terdum Romane lingue apprime sciens, Graecorum
 pennis ad uirtus patrum, inter primos latinae puritate
 volatum tres in occidentem ex oriente intulit: quos
 indigebat gustinus venerandum suum doctorem nec
 (script. Gra quem Nicolaus Papa clarissimam & splende-
 corum pa- mam lucernam Ecclesiae appellat, qui ex
 trum) meno, diuino praesagio, ad Episcopalem per
 li. 1. contra tinuos gradus, promotus fuerit digni-
 Iul. pelag. quem Marcellinus in Chronica vocat
 tom. 7. Ep. 6 pum sanctum, Arcem fidei, Oratorem Ca-
 ad photium cum, &c.
 Constanti-
 nopol.

2. Erasmus Rot. ordinis S. Augustini
 Natus An. 1469. obiit Canonice apostata, quanto plures edidit
 An. 1536. bro, tanto crebriores cumulauit errores, et
 futurus (ait Cæsar Scaliger) si minor esset
 & non, magno superbiae typho, luctulentos
 in diuinos codices inseruisset. In S. Athana-
 || signis animi demissio erat, quæ magnum
 momentum, ad sapientiam diuinitus hinc
 dam: nam & tantus vir à Serapione Episcopo
 Thmucos emendari sua scripta cupiebat. Er-
 bens ad solitariam vitam agentes rogat
 nullum exemplar eius scripti edant, vel sibi
 describant, sed contenti sint, ut probi tractant
 sola lectione: non enim (inquit) tutum est
 de

teros peruenire nostra illa scripta, quæ ut
 burientes & indocti confecimus. At tamen
 gregorius Nazianzenus atque Basilius ex A-
 thanasio tanquam è fonte fluuios sui sermonis
 effuisse dicuntur à Photio. Et symbolum i-
 stius ab Ecclesia cantari solitum Apostolicam
 simplicitatem sapit: & in prato spiritali c. 40.
 Sophronium extat Cosmæ Monachi san-
 ctæ scriptis Athanasii præclarum elogium:
 ait, inueneris aliquid ex opusculis S. Atha-
 nasii, nec habueris chartas ad scribendum, in vesti-
 bus tuis scribe illud: adeo enim post tot tan-
 quam Athanasii pro recta fide certamina e-
 nomem posteris doctrinæ & sanctitatis
 monumentis clarum effulsit, ut quæque i-
 stius scripta non modo auide legerentur,
 sed singulari quadam reuerentia coleren-

1. De modeste
 S. Atha-
 nasii V. Ba-
 ronium to.
 3. Anno
 Chr. 328.

S. Aurelij Augustini Episcopi modestia cer-
 tatur in libris confessionum, quos humilitatis
 memorem (ait Possidonius) laudem non suam
 sed Domini, de propria liberatione ac munere
 gratias, noluit, ut de se quisque crederet, vel pu-
 blicè supra quam se esse nouerat. 2. in libris re-
 tractationum, quos ut scriberet iam 72. an-
 nis ætatis, rogauit populum, ut sibi liceret
 legere Eradium (sicuti fecit) in Episcopatu
 administrando: futurum enim dixit: ut
 quæquam haberet magnum negotium, relegen-
 diturum atque emendandis suis scriptis,
 purgata posteritati reliqueret. 3. in fine li-
 bræ de bono perseverantiæ, ubi inquit:

Cum

Cum per eos qui meos labores legunt, non solum
 verum etiam emendatior fio propitium mihi Deo
 gnosco, &c. 4. Cum scribit, se non audere rem
 minare, quæ in nullo Concilio generali definita
 2. contra Parmen. c. 13. & lib. 7. de Baptismo
 Idem dicebat: Si me posses docere quod nescio
 te verbis agentem, sed pugnis etiam cedentem
 risime ferre deberem. Tanta erat animi de
 tanto viro, in quo S. Hieron. scribit se dilexi
 tantem Dominum saluatorem, & quem S.
 Florentina illustrissimum latinorum doct
 vocat: Paulinus Episcopus Nolanus: Sal
 lucernam digne supra candelabrum Ecclesia
 apem Dei (Ep. 31. & 37.) Prosper Episcopus
 sis: prapriam sui temporis portionem domini
 tum (Ep. de gratia & lib. arb.) Hilarius Episcopus
 rensis: Excellentissimum doctorem, defensor
 diuina meditatione semper assiduum, metu
 trepidum, destructorem sacrilegorum, atque
 rem hereticorum (Ep. ad Arabum diac.) Casim
 gium litterarum omnium magistrum, & (quod
 tate rarum est) cautissimum disputatorem, firm
 rissimum nulla fece pollutum, totum Cathol
 tum orthodoxum, radiantem superni
 charitatem. (in prologo super Pl. Bernardus: m)
 lidissimum mallum hereticorum (ser. 80. super
 Rupertus Abbas Tuit. Columnam & firmam
 veritatis (li. 7. de operibus Sp. S. c. 19.)
 4. Cæsar Baronius Card. cum decem
 lium Eccles. tomos felici progressu, nullo
 laborem tantum interurbante, absoluit
 pendicem decimo tomo adtexuit, quæ ad
 ducis

& sincera ingenuitate S. Augustini incita-
 petra etat & colligit scribi opus esse ex iteratis
 andum, atque adeo ex aliorum monitis iu-
 nit. Scribit autem lectori his verbis: Prima il-
 In fine To.
 10.
 scribi debet scriptorum felicitas, si à veritate ynquã
 offerre contingat, sed istud diuini duntaxat li-
 concessum, vt nullum penitus in eis sit reperire
 lacum grauisimi Ecclesie doctores affirmant: quã-
 cum eis ita feliciter actum sciamus, quin librario
 curia, vel interpretum imperitia, aliquod mendũ
 erit, quod corrigatur. Secunda vero felicitas illa
 Hieron. Ep.
 67. & Aug
 Op. 79. a-1
 pud eundẽ.
 existimari, si qua humana imbecillitate errata no-
 uar, eadem cognita emendare, quam nos assequi cũ
 sumus, ita comparati sumus, vt monitores nostros
 quam insignes colamus benefactores: à quibus nec
 Episcopos separamus eos, qui seipsos aduersariorum loco con-
 siderant, dum nostra in senso animo carpunt, & tanquã
 Ps 100. non
 habitabit
 in medio do-
 mus mea
 qui fecit
 superbiam.
 meruere, vbi sunt laute epulati, quæ supersunt putore
 atque iniquant, & vt musca in corpore sano sa-
 Caspianus sit aude querunt. At quod à detrahentium
 (quod) a te nullus immunis sit (inquit S. Hieronymus) nisi
 scripsit: conuertamus in nostrum lucrum aliena
 at hella, & si quid vane obiectum confutemus: si quid
 datur erratum, corrigamus: si quid obscurum elu-
 cernamus: insuper & si quid super addendum deuenit in-
 o. superius, pariter adiuciamus. Nihil cum oritur statim per-
 firmum est, neque in longa & per difficili via, ille so semper
 dere pede conceditur, atque vbi multe vigiliae, non le-
 decem. Hæc Baron. Card. de cuius annalibus quid
 interrogatur Anastasius Germonius vt
 quoad ducis, apud Clementem VIII. Pont. Max.

Dd

Ora-

Orator &c. Respondit: Ego vero Baroni-
 riam quasi caelestem facem suspicio, atque oblatum in ip-
 bis lucem cupidissime intueor. S. Humilis etiam pretio-
 talem qualis ex se & suapte natura est, hoc tran-
 hilum, è quo Deus illum eduxit, & talen-
 lem suo pte motu se fecit ac faceret si De-
 misisset, hoc est innumeris peccatis ob-
 Hinc S. Hieron. (Ep. ad Abigaum) scribitur
 uis mihi multorum sum conscius peccatorum,
 die in oratione flexis genibus loquar. Delicta
 mea & ignorantias meas ne memineris, tam
 scriptum esse ab Apostolo: ne inflatus superbia
 iudicium diaboli, & in alio loco scriptum: Dum
 resistit, humilibus autem dat gratiam. S. H.
 Ep. 23. mus (Epistola ad Abigaum.) Nihil ita
 Summa a- conatus sum vitare, quam tumentem animi
 nimi sum- cem erectam, Dei contra se odium prouocantem
 missio. enim magistrum, & Dominum & Deum me-
 Matt. 11. nis humilitate dixisse: Discite à me quia
 humilis corde, & ante per Os David cecimisse
 Psal. 137. Domine Dauid & omnis mansuetudinis eius
 108. Fateor nunquam me in diuinis volumi-
 prius viribus credidisse, nec habuisse opinionem
 sed etiam de quibus scire me arbitrabar
 rogare me solitum, quanto magis de
 bus anceps eram, & cat. Hæc ille.
 Clerici quanto ad altiorem locum
 runt tanto se submissius gerunt, ab
 ab illis loquutionibus: feci, dixi,
 auctore confecta res est, si me
 riores audissent aliam Ecclesiam habere
 omnia de re nulla de se loquuntur

...sunt & candidi, serpentes & columbæ. Et *Gloriosus*
 ...et in ipsorum ædibus nihil sit præter *idista ani-*
 ...pretiosum, tamen se nullius esse precij *mafastum*
 ...ostendant.

SIGNVM XCIX.

...orum bonorum operum meritis humili-
 ...entire & loqui. 1. Quia nemo absque re-
 ...elatione certo scire potest se habere vera
 ...merita. 2. Quia facile ex bonorum
 ...operum consideratione super-
 ...bia gignitur.

Daniel capit. nono, versicul. octavo.
 Sic Deum precabatur: Non in iustifi-
 ...cibus nostris prosternimus preces nostras, an-
 ...tuam sed in miserationibus tuis mal-

S. Ambrosius morti vicinus sic circum-
 ...alocutus est: Non sic vixi ut me pudeat Paulinus.
 ...vos vivere, nec mori timeo, quia bonum Do-
 ...num habemus. Quæ verba S. Augustinus val-
 ...laudare solebat, dicebatque Ambrosium
 ...locutum, ne videretur præfidens de suis
 ...gariffimis moribus præsumpisse, & ideo ma-
 ...de bono Domino, quam de suis meritis con-
 ...sum.

S. Bernardus Epistola 310. quam paulo
 ...ante mortem dictavit ita loquitur: Orate
 Dd 2 salua-